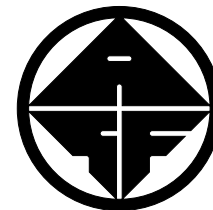

Under Sommaren

Ett scenario från:

Skrivet av:

Gustav Edman

Introduktion

Jag har sedan flera år tillbaks tänkt på vad det var jag själv saknade i konventsrollspelandet. Det var en springande punkt, en irriterande detalj som jag inte kunde få grepp om. Det var först för drygt ett år sedan jag insåg att det inte var avsaknaden av något, utan förekomsten av något som förbryllade mig. Termen har ersatts av “scenario” men det lever fortfarande kvar i tankesättet hos de flesta scenarioförfattare: äventyret. Alltid ett äventyr. Det finns alltid ett monster, en komplott eller överdrivna personrelationer som bara måste finnas där, för att driva historien framåt. Jag tror att denna typ av rollspel, där den extrema fiktionen måste finnas för att framkalla någorlunda starka reaktioner, är att undervärdera sveriges rollspelare.

Fredrik Axelzons och Jon Nilssons “Välkommen till förorten” och “Ingen hals och ful som fan” av Andreas Vesterlund och Daniel Larsson ser jag som bra exempel på scenarion där äventyrsinstinkten inte är lika framträdande. Jag kan bara nämna mitt eget scenario Dagboken, om en familjesammankomst i 20-talets England, som ett exempel där äventyret tog strypgrepp på scenariot.

“Under sommaren” är ett försök att göra ett äventyrlöst scenario. Med fler sidor av verkligheten än gott och ont, fel och rätt. Resultatet har du här.

Slutord

Detta var scenariot "Under sommaren". Jag hoppas att du och dina spelare kommer att ha en sorgsen men givande stund under de fyra timmar som scenariot beräknas ta. Ni som spelleader under Borås Spelkonvent 19 vill jag gärna se för en liten pratstund efter passet, närhelst ni dyker på mig. Skulle det vara några oklarheter kan ni helt enkelt kontakta mig via min ASF-adress edman@asf.o.se innan konventet. Har du fått scenariot från någon av våra CD-skivor eller köpt boxen på konventet, ser jag gärna att ni skickar mig ett brev på samma adress med synpunkter på spelande och spelledande.

Lycka till!

Gustav Edman, ASF

Kortfattat

Handlingen, i den mån det finns en handling, är förlagd till en stad i Blekinge under en varm sommar. Fyra vänner träffas för första gången på länge, inför begravningen av kompisgängets femte beståndsdel. Av den dödes mor har de informerats att begravningen är på lördag, dagen efter de fyra anländer. De fyra är barndomsvänner och växte upp tillsammans under väldigt städade förhållanden. Nu har de växt ifrån varandra på olika sätt, men håller fortfarande kontakten relativt väl.

När större delen av bekantskapskretsen flyttade från Älvsjö, stod plötsligt Mikael utan vänner. Jobbet på Statoil gav lön men varken nya vänner eller förnyad inspiration. Det slutgiltiga lösningen, när fyra år av ensamhet gått, bestod av två flaskor vodka och resterna av hans psykofarmaka han tilldelats som temporär hjälp. Polisen hittade honom drunknad i Håsjön klockan fem på kvällen i slutet av juni. Den officiella förklaringen var att han ramlat i vattnet efter för mycket att dricka, den egentliga historien vet bara Mikael själv om.

På nästa uppslag följer en text om staden Älvsjö, därefter ett antal scener i den ordning som de troligtvis följer i scenariot. Texterna är skrivna som att de skall kunna fungera som berättande texter men de görs bäst om du läser

dem väl och sedan dramatiserar dem efter dina egna tankar och minnen. Högläsning är inte att rekommendera. I vissa fall följer även en kursiverad text som ger dig som spelledare mer information om hur du själv skall agera i de olika scenerna.

Mer information behöver du nog inte för att enkelt kunna läsa igenom scenariot. Viktigt är bara att hela historien inte skall få en bismak och söt-sliskighet eller verka överpretentiöst på något sätt, försök inte att göra texterna mer dramatiska än vad de är. Tanken är att du som spelledare skall ha en tillbakadragen roll och så lite som möjligt inkräkta på spelarnas egna initiativ och upplevelser av händelserna.

Som vanligt rekommenderar jag att du först läser karaktärerna för att få en överblick av vännernas liv och kunna tolka scenariots texter lättare.

Även om bygden har avfolkats under senare år och många hus gapar tomma längs med vägarna, måste man medge att Älvsjö fortfarande är vackert. Särskilt under sommaren.

Sen är det slut. Finito. The end. Läggsdags. Förhoppningsvis har både du och spelarna haft några givande timmar när det gått så långt.

Adjö

Så snart allting var uppklarat i sommarstugan, då vattnet var avstängt och alla elektriska apparater kontrollerats, svängde de snart ut på den grusade vägen i Lugnet. Tågen stannar inte lika ofta längre i Älvsjö och när det finns en möjlighet att ta sig hem till städerna igen, tar man den. Nils packning ligger fortfarande kvar i Anders bil, att köra via Karlskrona till Malmö är ingen större omväg. Tåg mot Kalmar 16 och 21 anländer snart till perrongen. Det skall ta Sara och Erik längs med kusten upp till Stockholm igen, till det som numera är hemma för dem två. Förutom Nils, Erik, Sara och Anders finns här bara den gamle stinsen som sitter lutad mot en pelare med en cigarett i handen.

När de fyra stått ett tag och sagt adjö till varandra, kommer tåget att rulla in på station. När det lämnat perrongen och Anders och Nils går mot bilen avslutar du med följande stämningssbild.

När tåget gått och den enda bilen på parkeringen åkt iväg söderut, går stinsen tillbaks in i den förfallna stationsbyggnaden. I kyrktornet längre bort ringer klockorna högt, för att signalera att ytterligare en timme har gått i Älvsjö. När ljudet klingat av hör man igen fåglarna i Kungsparken och gummorna som sitter utanför konditoriet och diskuterar dagens händelser.

Älvsjö

När man lämnat Karlskrona och färdats ett par mil norrut på E22:an mot Kalmar, står en liten blå skylt vid sidan av vägen som signalerar att Älvsjö finns sju kilometer längre in på avtagsvägen. Förutom de boende i Älvsjö och tillhörande sommargäster, är det sällan någon som kommer närmare Älvsjö än så. Tack vare sin undanskymda plats och att det lilla samhället allt som ofta förväxlas med en del av Stockholm med samma namn, har Älvsjö förblivit en bortglömd idyll. På många sätt har staden (om den kan verkligen kallas en stad) dragits med i vägen av ny teknik och ny ekonomi men i stort sett är det samma lilla lantbrukarort som det var när folkhemmet fortfarande var nytt och fräscht.

Större delen av församlingens dryga två tusen medlemmar finns utspridda i en cirkel av gårdar, som sakta men säkert töms på folk. De äldre människorna dör och de yngre generationerna tvingas flytta till Karlskrona eller någon annan större stad med fler arbetstillfällen. Jordbruket och sågverksindustrin skapade en gång Älvsjö men nu när konkurrensen hårdnat för bönderna och sågverket för länge sedan lagts ned är bygden på väg att dö. Älvsjö är en utrotningshotad art i Sveriges trädgård.

I de rödmålade husen som ligger vid Älvsjö torg bor den trogna befolkning-

gen som sköter sin stad med största omsorg. Under sommaren kan man stå på torget och höra hur stolta Älvsjös invånare är över sin vackra stad. Det skrapande ljudet från räfsan som plöjer genom parkens grusgångar. Häcksaxen som ger buskarna sin perfekt runda form. Carl Swanberg, Älvsjös grundare, hade varit stolt om han nu sett sin stad under en vacker sommardag.

Men på de kullerstensbelagda gatorna hör man sällan barnen leka längre. Storstadsborna som dyker upp under semestermånaderna ger sig sällan in till torget, men ger gummorna som alltid sitter på parkens två bänkar något att beklaga sig över. Befolkningen blir allt äldre i takt med att de unga från Älvsjö i strid ström lämnar staden. Precis som Mikael, Sara, Anders och Erik gjorde.

Denna text inleder även varje karaktärsbeskrivning

Farväl

Det var bara fem personer som samlats för Mikael's jordfästning på förmiddagen den sjätte juli. När Anders bil hade anlänt till torget tidigare hade alla som för tillfället var samlade där förstätt vad som var i görningen och var än de fyra vännerna gått sänkte sig tystnaden över dem som de passerade. Nu var det påtagligt att Mikael var borta. När begravningsförrättaren läst färdigt ur sin lilla bok, är det inte mycket mer att säga förutom ett sista farväl.

Du bryter till denna scenen när spelarna varit på väg ett tag och efter de har hämtat upp blommor inne på torgets blomsteraffär (om du skippade den scenen, klipp när det passerar). Precis som förra scenen med Mikael's mor kommer denna scenen också att vara väldigt tyst. När de alla sagt några sista ord (om de vill), avslutar begravningsförrättaren med nicka för att signalera att ceremonin är slut. Efter att han har tagit alla varsamt i hand, lämnar de alla graven och går tillbaks till bilen. Om scenen i Mikael's hus fungerade bra kan du låta spelarna följa Katarina hem på kaffe eller åtminstone till dörren, annars ursäktar hon sig med att hon vill vara ensam och tackar alla för att de kom. Improvisera utefter hur stämningen är. Om de ännu inte hittat brevet kan du ge dem en andra chans genom att låta Katarina bjuda in dem på kaffe. Denna scenen kommer inte att avslutas förrän de varit och hämtat sina saker igen i sommarstugan, då den sista scenen kommer in.

det precis ut som då de senast var där. På andra sidan, oavsett tid på dygnet, ligger den stora badplatsen öde. Först när någon börjar undersöka trädet, eller eventuellt när de är på väg därifrån, upptäcker de ett halsband som hänger på en gren i trädet. I halsbandet sitter en nyckel. Någon kommer snabbt att inse (själva eller genom dig) att det är det halsbandet som Sara gav till Mikael för länge sedan. Så länge inte spelarna hittar på något extraordinärt själva, är dagen efter ett tag till ända.

Morgonbön

Det ligger en obekväm tystnad över frukostbordet i den lilla stugan. Längs med väggen i sovrummet och på två stolar ute i vardagsrummet hänger tre kostymer och en klänning av den typen som bara tas fram på speciella tillfällen när någon skall sörjas eller hyllas, där färgen ofta diskuteras men sällan någon bryr sig om i slutändan. Till de tre mörka kostymerna återfinns matchande slipsar i tidlös kritvit nyans. Om en timme skall de fyra vara samlade utanför Älvsjö kyrka, med blommorna som skall hämtas upp på torgets blomsteraffär.

Denna scenen är egentligen inte nödvändig om spelandet har dragit ut på tiden eller om du som spelledare vill förkorta lidandet för dig och dina spelare. Hoppa helt enkelt över denna scenen i så fall.

Under Sommaren

Tidlöst

På Älvsjö torg står tiden stilla. Att sätta sin fot på Älvsjö's stora mötesplats är som att ta ett steg tillbaks i tiden, som att se på ett kort från då våra föräldrar eller farföräldrar växte upp. Där finns konditoriet som ägts av gumman Häger och hennes släktingar ändå sedan statyn av Carl Svanberg sattes upp mitt på torget, på tiden innan kullerstenen lades ut och torget knappast kunde kallas ett torg i dagens mått. Järnaffären finns fortfarande kvar även om det inte finns någon vinst kvar att tala om i verksamheten. Men verktyg, skruv, spik och trädgårdshjälpmedel är det som säljer bäst trots att sortimentet utökats med mobiltelefoner och andra moderniteter. Skyltningen, färgen på husen och modet på bilarna har ändrats något under de senaste decennierna men i övrigt går livet på Älvsjö torg vidare i samma lugna gång som det alltid gjort.

Rabatterna runt Carl Svanberg är trots det vackra vädret som varit under hela sommaren i perfekt kondition, ett ensamt moln syns på himlen men annars bjuder dagen på den bästa delen av den svenska sommaren som finns att tillgå. På en bänk bredvid den ärgat gröna statyn sitter Mikael Nilsson ensam när tiden börjar närma sig ett, bredvid honom på marken står en liten kabinväska som innehåller i stort sett all packning han har med

sig. På bänkens ryggstöd vilar också en resegarderob med den obligatoriska svarta kostymen. De flesta av dem som gått förbi har känt igenom honom sedan tiden han gick på den numera nedlagda Älvsjö grundskola, alla vet varför han har kommit tillbaks och nickar lugnt när de passerar för att visa sin sorg och sitt uppriktiga medlidande. På håll kan de också se när ännu en av de sörjande passerar polishuset längre bort, på väg mot mannen på bänken.

Detta är den första scenen där spelarna får känna lite på sina karaktärer och komma in i stämningen. Den förste som anländer till platsen är Sara, därefter Erik följd av Anders. Låt det gå någon minut eller två innan du påpekar att först Erik och senare Anders kommer fram till torget och de andra.

När spelarna samlats kommer de troligtvis ta sig med bilen till Anders föräldrars sommarstuga och någon gång på vägen bryter du för nästa scen. Kanske sätter de sig på ett kafé eller beger sig direkt till Mikaelns mamma, då får du improvisera fram en trovärdigt händelseförlopp.

Tidsbundet

Vägen till sommarhuset kantas av vallmo och blåklint om vartannat, gräset är fortfarande grönt tack vare att granarna skuggar vägen större delen av dagarna. På senare år har allt fler sålt sina små stugor till familjer från

vända hit någon gång, antingen direkt eller efter begravningen. Nyckeln de hittar vid sjön går givetvis till låset i listen, där Mikaelns självmordsbrev ligger. När de återvänder släpper Kristina in dem utan krusiduller.

Stilhet

Som namnet på staden antyder finns också en sjö i närheten. Som sig bör heter sjön inte Älvsjön (vilket hade varit logiskt) utan omtalas med det mindre mystiska namnet Håsjön.

Det är svårt att hitta den lilla stigen som leder bort mot den gamla badplatsen. Sedan Mikael, Nils, Sara, Anders och Erik gick här förra gången tillsammans har den knappast blivit använd alls och mer eller mindre vuxit igen. På håll kan man se det lilla trädet som böjer sig över sjön från deras egen badplats och det tycks ha blivit större sedan sista gången de var där. Tystnaden ligger tung över sjön, det hörs inte barnskrik som det alltid gjorde förut från den stora badplatsen. Sällskapet stannar till när kluckandet från en eka som ligger förtöjd vid en brygga hejdar dem.

Till sjön kan man ta sig via en stig som går upp inte långt ifrån sommarstugan eller på den stora stigen till badplatsen som går från torget. Den första anhalten på stigen runt sjön är bryggan där Mikaelns båt ligger förtöjd, där finns inget av intresse, men de kanske stannar till för en stund och pratar. När de sedan kommer fram till badplatsen så ser

Ordning och reda

Mikaels rum ser fortfarande ut som det alltid har gjort, samma vita gardiner med liljor på, samma skrangliga skrivbord som han alltid haft. Sängöverkastet är utbytt, bokhyllan utbyggd. Annars är det samma rum som de fyra brukade spela Alfapet i på jullovet. Förr låg Mikaels alla saker utspridda över rummet i små högar som hans mamma ibland sorterade upp när hon tröttnade på att se eländet, nu är rummet skinande rent och doften av rengöringsmedel kan fortfarande kännas i luften. Några inramade fotografier står uppradade på skrivbordet bredvid två papperslådor fyllda med de sakerna som Mikael alltid varit så dålig på att hålla reda på. Nu när bara fotografierna finns kvar, verkar Mikaels glänsande leende vara mer glädjefyllt än någonsin.

Troligtvis kommer någon titta efter den lilla öppningen som finns i listen där de brukade gömma cigaretter förr i tiden, men upptäcker att det nu sitter ett lås över det ställe där man förut kunde öppna. Om ingen letar, får du helt enkelt påpeka det för dem. Skulle det vara så att någon försöker bryta sig in där, får Mikaels mor helt enkelt komma upp för trappan. Oavsett vad som händer är inte Mikaels mor i behov av någon form av hjälp och de fyra andra lämnar väl så småningom huset. Vad som händer därefter är lite svårt att sja om, men låt dem fortsätta till dess att de antingen går upp till sjön eller går och lägger sig. Efter det att de fyra varit uppe vid sjön kommer de troligtvis åter-

Stockholm eller Malmö som vill komma bort från storstadens hets under sina tre veckors semester i juli. Gårdarna längs med vägen ligger fortfarande kvar men det är bara ett fåtal som fortfarande är bebodda än mindre har djur ståendes i ladugårdarna. Platsen där familjen Svenssons numera sällan besökta sommarstuga ligger har alltid kallats för Lugnet, trots att det knappast är mer lugnt där än på andra platser i Älvsjös utkanter. Snarare är det här som stadslivet känns mest påtagligt, med alla fyrhjulsdrivna jeepar och tyska husbilar som parkerats utanför de små husen.

I likhet med de flesta små sommarhus som byggts och bebotts av en eller två generationer, ligger 70-talets mode som en mörk skugga över inredning och möblemang. Färgerna är brunt, grönt och orange på såväl möbler som köksredskap. Vävtapeterna i vardagsrummet har rivits upp på ett flertal ställen, teakborden pryds av virkade dukar och gröna glasljusstakar, hela stugan är fylld av lukt och synintryck som framkallar minnen för den som någon gång inträtt i en av dessa tidstypiska små lådor. Här finns alla moderiniteter som var påtänkta för trettio år sedan men det återstår en del arbete för de fyra innan stugan kan anses beboelig igen. När Anders äntligen fått upp låset till ytterdörren är det dessa intryck som slår emot de fyra vännerna.

Inne i huset finns i stort sett ingenting förutom själva möblemanget. Förutom några enstaka burkar majs i skafferiet saknas det också mat för dagen, något de får köpa inne i staden.

En mors kärlek

Utanför det huset som Mikael bodde i under halva sitt liv, ligger rabatterna i ruiner. Huset har inte målats så länge någon kan minnas och mycket av den gula färgen ligger i en lång linje på marken som följer fasaden. För några år sedan var trädgården det mest charmerande med Mikael's hus men det lilla som planterats under försommaren har torkat ut och sjunger nu på sista versen. På övervåningen, där Mikael's rum ligger, är gardinerna fördragna men genom framsidans enda fönster kan man se Mikael's mamma sakta torka ur en kastrull inne i köket. Utanför grinden står de fyra vännerna tysta för ett tag och tittar på gården som de druckit saft och ätit Kristinas underbara kanelbullar så många gånger.

När spelarna knackar på öppnar Mikael's mor Katarina efter en kort stund. Hon är väldigt tystlåten, men kramar alla fyra hårt när de går in. Att spela en kvinna som just förlorat sin enda lycka här i livet, är inte särskilt lätt och du som spelledare gör det nog enklast i att bara spela henne som mycket tystlåten och nedstämd.

Katarina bjuder på kaffe eller något annat och de kommer sedan att sätta sig ned i

vardagsrummets slitna soffgrupp. Denna scenen skall vara en aning spänd för spelarna och de kommer troligtvis ha problem att prata öppet med Mikael's mor. Hon berättar om den saknad hon känner, om hur roligt det är att se dem alla igen, hur roligt Mikael hade tyckt det varit att se alla igen osv. Spela på den tystnaden som uppstår och dra gärna på den för att få upp det spända läget maximalt; börja tala samtidigt som någon annan, sluta mitt i meningar och håll samtalet tyst så länge som möjligt.

Om frågan kommer upp, kan hon också berätta om dagen då Mikael dog. Tidigt på morgonen hade Mikael väckt sin mor för att säga att han tänkt gå upp till sjön för att fiska, något han brukade göra nästan varje dag på sommaren. Den morgonen kramade han sin mor hårt och kysste henne på pannan innan han gick och hon kände på något sätt att allt inte stod rätt till, men han försäkrade henne om att allt skulle gå bra. När han lämnade huset var det sista gången hon såg honom. Tidigt på kvällen, innan hon börjat oroa sig för att Mikael inte var hemma, fick hon besök av två polismän som meddelade henne om att hennes son hittats död vid strandkanten. Drunknad. De hävdade att han hade varit alkoholpåverkad vid sin död men det trodde Kristina inte riktigt på.

När tiden sakta tickat iväg under ett tag, nämner Katarina att de kanske skulle gå upp på Mikael's rum för att se om det är några av hans saker de skulle vilja ha, hon säger att hon kanske ändå tänkt slänga dem så de får ta vad de vill. Hon går inte själv med utan plockar ut i köket under tiden de andra går upp.